

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 4. marts 2015
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Katrine Born Thodsen
Sagsnr.: 2015-0030-3008
Dok.: 1479248

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 382 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 20. januar 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Mette Frederiksen

/

Rikke Freil Laulund

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 382 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Hver tredje udebliver fra afsoning" fra faengselsforbundet.dk, herunder besvare følgende spørgsmål:

- Finder ministeren det rimeligt, at det specielt i forhold til afsonere med korte straffe er næsten omkostningsfrit at udeblive fra indkaldt afsoning?
- Vil ministeren tage initiativ til at genindføre en tidligere regel om, at udeblivelse fra afsoning automatisk medfører en tillægsstraf på 30 dages fængsel?
- Der bedes om muligt redegjort for, hvor mange af de indkaldte til afsoning er udeblevet i indtil 24 timer, i indtil 72 timer, i indtil 7 dage, i indtil 30 dage, i indtil 1 år og i 1 år eller mere. Er der nogle, der aldrig dukker frem til afsoning, f.eks. udlændinge, og hvad foretager Kriminalforsorgen sig i sådanne tilfælde?
- Hvad er de skønnede omkostninger for Kriminalforsorgen og for Politiet ved, at fanger udebliver fra afsoning?”

Svar:

1. Jeg vil indledningsvis understrege, at det er uacceptabelt, at personer, der er idømt en fængselsstraf, udebliver efter at være indkaldt til afsoning.

Dette gælder uanset dommens længde.

Som det fremgår af Justitsministeriets besvarelse af 11. februar 2015 af spørgsmål nr. 311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, er der tidligere iværksat en række initiativer for at mindske antallet af dømte, der udebliver fra afsoning, ligesom kriminalforsorgen i den kommende tid vil følge udviklingen af antallet af udeblivelser nøje.

2. I den i spørgsmålet omtalte artikel er bl.a. anført, at der er sket en væsentlig stigning i andelen af dømte på fri fod, der udebliver fra afsoning – fra 23 pct. i 2012 til 34 pct. i 2014.

Som det også fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 311, har Direktoratet for Kriminalforsorgen bekræftet, at de nævnte udeblivelsesprocenter er korrekte, hvis der alene ses på andelen af dømte på fri fod, der udebliver efter at være indkaldt til afsoning i et fængsel eller et arresthus.

Ser man imidlertid på den samlede andel af dømte på fri fod, der udeblev fra afsoning i perioden 2012-2014 (inkl. dømte, der skal udstå den idømte straf på bopælen under intensiv overvågning og kontrol, dvs. i fodlænke), fordeler udeblivelsesprocenten sig med 15 pct. i 2012, 17 pct. i 2013 og 18 pct. i 2014. Den samlede opgørelse viser således kun en marginal stigning i andelen af dømte på fri fod, der udebliver fra afsoning. Det bemærkes i den forbindelse, at der i samme periode er sket en stigning i antallet af personer, der tilsiges til afsoning i fodlænke (fra 2.440 personer i 2012 til 2.980 personer i 2014).

Der henvises for en nærmere redegørelse til besvarelsen af spørgsmål nr. 311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

3. For så vidt angår spørgsmålet om konsekvenser af udeblivelse for dømte med korte domme bemærkes, at der, som ligeledes oplyst i den ovennævnte besvarelse af spørgsmål nr. 311 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, allerede i dag eksisterer en række reaktionsmuligheder mv. over for dømte, der udebliver fra afsoning.

Udeblivelse fra afsoning betyder bl.a., at muligheden for udgang fratages den dømte i et tidsrum af 3 måneder fra indsættelsen. Endvidere kan udeblivelse betyde, at afsoningsinstitution ændres fra åben til lukket institution, og at udeblivelse tillægges betydning ved vurderingen af risiko for misbrug af eventuel senere udgangstilladelse. Kriminalforsorgens indkaldelsesbrev indeholder oplysning om de mulige konsekvenser af udeblivelse fra afsoning.

Direktoratet har i tilslutning til ovenstående bemærket, at det er korrekt, at dømte med helt korte domme ikke i samme omfang som dømte med længere straffe opnår forskellige frihedsgoder. De ovenfor skitserede reaktionsmuligheder er imidlertid også gældende for den gruppe af dømte, der afsoner kortere straffe. Det er således heller ikke for denne gruppe af afsonere omkostningsfrit at udeblive fra afsoning.

4. For så vidt angår den del af spørgsmålet, der vedrører straf for udeblivelse fra afsoning, har Justitsministeriet forstået spørgsmålet således, at der sigtes til udtalelsen fra tillidsmand Jens Højbjerg Petersen i artiklen, hvor en straf på 30 dages fængsel for undvigelse er nævnt. Udtalelsen vedrører straffelovens § 124, stk. 1, hvorefter den,

der flygter som fængslet eller anholdt, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen, at overtrædelse i førstegangstilfælde som udgangspunkt forudsættes straffet med ubetinget fængsel i 30 dage, jf. pkt. 2.2.4 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 140 (2001-02 (2. samling)). Bestemmelsen omfatter ikke udeblivelse fra afsoningens begyndelse. Udeblivelse fra afsoningens begyndelse er således ikke kriminaliseret.

5. For så vidt angår den tidsmæssige udstrækning af udeblivelsesperioden, kan det oplyses, at det ikke umiddelbart er muligt at trække sådanne statistiske oplysninger.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har oplyst, at kriminalforsorgens institutioner efterlyser den dømte ved politiet, når det konstateres, at den pågældende ikke er mødt som tilsagt med henblik på, at politiet eftersøger den udeblevne. Den pågældende vil hos kriminalforsorgen være registreret som udeblevet, indtil politiet anholder den pågældende, eller den pågældende eventuelt selv tager kontakt til kriminalforsorgen. Kriminalforsorgen fører ikke statistik over, hvor lang tid der går fra den pågældende efterlyses ved politiet og til den pågældende indsættes til afsoning.

Det bemærkes, at det fremgår af straffelovens § 97, stk. 4, nr. 3, at den tid, hvor iværksættelsen af fuldbyrdelsen af straffen hindres, fordi den pågældende unddrager sig fuldbyrdelsen, ikke medregnes i forældelsesfristen for fængselsstraffen, og dermed ikke har betydning for kriminalforsorgens adgang til at fuldbyrde straffen, når den pågældende pågribes mv.

6. Med hensyn til de skønnede omkostninger forbundet med udeblivelse har direktoratet oplyst, at kriminalforsorgens institutioner i forbindelse med indkaldelse til afsoning af dømte på fri fod i praksis tager højde for, at en vis andel af de indkaldte udebliver. Institutionerne foretager således i et vist omfang overbooking i forbindelse med indkaldelserne med henblik på at udnytte kapaciteten optimalt.

Kapaciteten i kriminalforsorgens lukkede fængsler og arresthuse har i 2012, 2013 og 2014 været godt udnyttet med henholdsvis 96,6 pct., 97,1 pct. og 94,1 pct. I de åbne fængsler, som modtager størstedelen

af dømte fra fri fod, har udnyttelsesgraden de pågældende år været henholdsvis 99,3 pct., 100,5 pct. og 93,5 pct.

Direktoratet vurderer på denne baggrund ikke, at udeblivelserne medfører væsentlige omkostninger for kriminalforsorgen.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af denne del af spørgsmålet endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan til brug for besvarelsen af Justitsministeriets anmodning oplyse, at det ikke er muligt at lave en opgørelse over skønnede omkostninger ved, at fanger udebliver fra afsoning. Dette skyldes, at der ikke er en selvstændig aktivitetskode i politiets tidsregistreringssystem for arbejde forbundet med, at fanger udebliver fra afsoning.”